

ماهنامه اداره کل پدافند غیرعامل
شماره ۷۷ / فروردین ماه ۱۴۰۱

ماهنامه دیجیتال پدافند غیرعامل

استاندار آذربایجان شرقی:

حضور در مدارس و دانشگاه‌ها الزامی است و فقط کسانی که دارای علایم بیماری هستند نباید در کلاس حاضر شوند

جلسه قرارگاه پدافند زیستی استان با حضور معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری و مدیرکل پدافند غیرعامل برگزار شد

در این شماره می‌خوانید:

ملاحظات پدافند غیرعامل در سدها

الزامات شهرسازی و باغشهر با رویکرد پدافند غیرعامل

آسیب پذیری در وب سرور apache

آسیب پذیری در سیستم مدیریت محتوا Contao و Drupal

مهمترین به روزرسانی‌های ماه جاری شرکت‌های تولید کننده سخت افزار و نرم افزار

مهمترین به روزرسانی‌های ماه جاری شرکت‌های تولید کننده سخت افزار و نرم افزار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب:

- ۵..... اخبار پدافند غیرعامل
- ۷..... چکیده مقالات و مطالب آموزشی
- ۱۵..... مهم‌ترین اخبار و رویدادها
- ۱۷..... معرفی کتاب
- ۱۸..... طرح‌های کسر خدمت سربازی
- ۱۸..... سایت‌های مرتبط با پدافند غیرعامل

مدیر مسئول:
محمد باقر آقایی

سردبیر:
لیدا رسول‌اهری

نشانی:
تهران، میدان شهدا، استانداری آذربایجان شرقی، اداره کل
پدافند غیرعامل
تلفن: ۰۴۱-۳۵۲۹۱۳۱۸
دورنگار: ۰۴۱-۳۵۲۹۱۳۵۹

استادان، پژوهشگران و دانشجویان علاقمند، می‌توانند مقاله‌های آموزشی، پژوهشی و ترویجی خود را برای درج در نشریه پدافند غیر عامل به نشانی زیر ارسال کنند.

passivedefense@ostan-as.gov.ir

عیدتان مبارک

شمار سال ۱۴۰۱

تولید سال ۱۴۰۱، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین

بررسی عملکرد کمیته‌های ستاد مقابله با کرونا و مدیریت هوشمند کرونا در بستر سامانه ایران من

محمدی همچنین مسئولیت کمیته‌ها و بالاخص کمیته اطلاع رسانی و جو روانی را در اقصاء افکار عمومی مهم قلمداد کرد و فعال‌سازی کمیته‌های ستاد استانی بر اساس شرح وظایف محوله را خواستار شد. وی با اشاره به لزوم رفع ابهامات موجود در ثبت نام صنوف در سامانه ایران من، تلاش جدی و نقش دستگاه‌های ذی‌ربط نظیر اتاق اصناف و شهرداری‌ها را در این امر مهم مورد تأکید قرار داد و در انتها از اقدامات کمیته بسیج مردمی در تأمین و توزیع کمک‌های مؤمنانه در بین خانواده‌های کم‌برخوردار و آسیب پذیر ناشی از بیماری کرونا تشکر کرد.

را به اداره کل محیط زیست جهت اتخاذ تمهیدات و پیگیری‌های ملی و فراملی لازم مورد تأکید قرار داد. وی با یادآوری لزوم استمرار تحقیق و اقدام در خصوص آلودگی رودخانه ارس توسط کارخانجات کشور ارمستان، گفت: کلیه دستگاه‌های اجرایی و نظارتی باید تهدیدات حوزه‌های مختلف زیستی از جمله انسان، دام و طیور را مورد رصد و پایش قرار داده و ضمن ایجاد آمادگی لازم در برابر تهدیدات احتمالی، هرگونه تهدید بالقوه را به همراه تمهیدات مقابله‌ای لازم به قرارگاه زیستی جهت اتخاذ تصمیمات مورد نیاز گزارش کنند. مدیرکل پدافند غیرعامل نیز به تشریح برخی مفاد نظام‌نامه جامع عملیاتی پدافند زیستی کشور از جمله تأکید بر دیده‌بانی زیستی، تشخیص و ردیابی، فرهنگ سازی و اطلاع رسانی، آموزش عمومی و تخصصی، پاسخ سریع، امداد و نجات و نهایتاً مصون‌سازی و ایمن‌سازی زیرساخت‌های زیستی و ارتقاء آمادگی در برابر تهدیدات احتمالی زیستی استان پرداخت.

جلسه بررسی عملکرد کمیته‌های ذیل ستاد استانی مدیریت مقابله با بیماری کرونا و همچنین راهکارهای لازم در خصوص ثبت نام اصناف در «سامانه ایران من» به ریاست معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار آذربایجان شرقی برگزار شد. در این جلسه مسئولان سامانه «ایران من» و کمیته‌های ستاد استانی گزارشی از عملکرد سامانه «ایران من» و کمیته‌های مذکور ارائه و از موانع عملکرد مطلوب سامانه به اشکالات زیرساختی، به‌روز نبودن اطلاعات ثبت شده در استان، عدم اقصاء و اطلاع رسانی عمومی اشاره کردند.

تراب محمدی، معاون استاندار و جانشین ستاد استانی مدیریت مقابله با بیماری کرونا با اشاره به گزارش ارائه شده، اقدامات انجام گرفته در زمینه سامانه ایران من را ضعیف و ناکافی دانست و پیگیری جدی ثبت نام صنوف در این سامانه را خواستار شد. در صورت اجرای مطلوب طرح مدیریت هوشمند کرونا، جامعه ضمن همزیستی با بیماری کرونا با کمترین آسیب به روند طبیعی خود ادامه خواهد داد.

جلسه قرارگاه پدافند زیستی استان

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار آذربایجان شرقی با اشاره به اهمیت روزافزون موضوع آلودگی رودخانه‌های استان، تأکید کرد: دستگاه‌های مسئول باید با درک حساسیت و اهمیت موضوع، اقدامات لازم را با هماهنگی یکدیگر انجام داده و نسبت به رفع هر گونه تناقض و موازی‌کاری در این زمینه اقدام کنند. محمدی اداره کل حفاظت محیط زیست را متولی اصلی مسأله آلودگی رودخانه‌های استان دانست و خواستار هماهنگی و تعامل دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله دانشگاه علوم پزشکی، آب منطقه‌ای، جهاد کشاورزی و دامپزشکی با این اداره کل شد، همچنین جمع‌بندی و ارائه اقدامات و عملکرد توسط دستگاه‌های ذی‌ربط

جلسه ستاد استانی مقابله با بیماری کرونا

استاندار آذربایجان شرقی بر پایش وضعیت سلامت دانش‌آموزان و دانشجویان در دانشگاه‌ها و مدارس تأکید کرد و گفت: حضور در مدارس و دانشگاه‌ها الزامی است و فقط کسانی که دارای علائم بیماری هستند نباید در کلاس حاضر شوند.

خود را نشان خواهد داد. در سفرهای نوروزی امسال با هماهنگی و همکاری و تلاش همه دستگاه‌های خدمت‌رسان و مسئول استان میزان تصادفات در استان حدود ۴۰ درصد و میزان فوتی‌ها ۴۷ درصد کاهش یافته است.

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری نیز با اشاره به ضرورت ثبت‌نام اصناف در سامانه ایران من، گفت: بیش از ۱۵۰ هزار صنف در استان فعال است که حدود ۳ درصد از آن‌ها در این سامانه ثبت‌نام کرده‌اند. ضروری است سازمان صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف نسبت به توجیه افراد برای ثبت‌نام در سامانه ایران من بیش از پیش تلاش کنند. صدور بلیط برای تمام کسانی که قصد سفر از طریق هوایی، ریلی و جاده‌ای دارند و همچنین کسانی که قصد حضور در کنسرت‌ها و برنامه‌های فرهنگی و هنری دارند باید بعد از استعلام از سامانه ایران من صورت گیرد.

محمدی همچنین با اشاره به کمبود سرویس مدارس و دانشگاه‌ها از شهرداری خواست در این خصوص مساعدت کرده و با مدارس و دانشگاه‌ها جهت ارائه سرویس همکاری کنند.

عابدین خرم در این جلسه با اشاره به بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها، اظهار داشت: مدیران و مسئولان مراکز آموزش عالی و مدارس باید نسبت به وضعیت تهویه مناسب کلاس‌ها، استفاده از ماسک و شرایط بهداشتی خوابگاه‌ها توجه جدی داشته باشند. جزو ۱۰ کشوری هستیم که بالاترین میزان تعطیلی در مدارس و دانشگاه‌ها را در دوران کرونا داشته‌ایم و این امر خسارت‌های زیادی را به وضعیت آموزشی کشور وارد کرده است که باید تلاش کنیم بیش از این افت آموزشی نداشته باشیم. گروه‌های سیار جهت تزریق واکسن در دانشگاه‌ها و مدارس استان و همچنین در بین گروه‌های در معرض خطر و اقشاری که دسترسی به مراکز واکسیناسیون ندارند حضور یابند.

وی همچنین با اشاره به ضرورت افزایش تزریق واکسن به خصوص دوز سوم آن، ادامه داد: تزریق واکسن تأثیر بسیار بالایی در میزان کاهش مرگ و میر و ابتلا به بیماری دارد. طبق آمار، ۵۱ درصد سفرهای نوروزی در کشور نسبت به سال گذشته و ۲۰ درصد نیز نسبت به سال ماقبل شیوع کرونا افزایش داشته که تأثیر این سفرها در روند ابتلا به بیماری در روزهای آتی

هوایماهای جنگنده‌ها به بدنه سد می‌گردد. این مسئله از دیدگاه پدافند غیرعامل نیز مورد تأکید است، چرا که در صورت لغزش دیوارهای مخزن یک سد، علاوه بر کاهش حجم مفید مخزن، امواجی تشکیل خواهند شد که هر چه این امواج به بدنه اصلی سد نزدیک‌تر می‌شوند، ارتفاع بیش‌تری و در نتیجه قدرت تخریب بیش‌تری پیدا می‌کنند و ممکن است در اثر برخورد با سد یا در سدهای خاکی با عبور آب از تاج سد موجب تخریب آن شوند.

تأسیسات انرژی با توجه به نقش اساسی که در استمرار زندگی روزمره مردم دارند، می‌توانند از اهداف اولیه دشمن تلقی گردند. تهدیدات محتمل برای تأسیسات صنعت انرژی را می‌توان به شرح ذیل دسته‌بندی نمود:

۱- حمله مستقیم دشمن با استفاده از انواع سلاح‌های متعارف ازجمله بمباران هوایی، حملات موشکی، توپخانه‌ای و خمپاره‌ای و خرابکاری در خطوط انتقال تأسیسات و تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی و...

۲- حمله مستقیم دشمن با استفاده از انواع سلاح‌های غیرمتعارف از قبیل: شیمیایی، میکروبی، هسته‌ای، نوترونی

۳- قطع یا ایجاد نقصان در ارائه خدمات ناشی از قطع جریان برق و آب به دلیل از کارافتادن سامانه وزارت نیرو توسط دشمن مانند حمله با بمب‌های گرافیتی و ...

۴- آلودگی حجم مخزن با پرتاب و یا رهاسازی مواد آلوده کننده

۵- قطع ارتباط و عدم امکان اِعمال مدیریت و هماهنگی

با سایر تأسیسات و پشتیبانی‌های فنی طراحی و احداث تأسیسات حیاتی و حساس به‌گونه‌ای که به‌طورکلی در مقابل اصابت بمب و موشک مقاوم باشد در خیلی از موارد اصولاً عملی نبوده و به‌صرفه و صلاح نیز نمی‌باشد زیرا هزینه ایجاد تأسیسات ایمنی با چنین مشخصاتی می‌تواند به‌مراتب بیش از هزینه کل تجهیزات باشد لذا در اکثر موارد بدین‌صورت است که اجزای مستقل تأسیسات و تجهیزاتی که اصابت احتمالی بمب یا موشک موجب ازکارافتادن تجهیزات و توقف فعالیت بخشی از مجموعه گردیده اما خسارت جانبی زیادی به بار نمی‌آورد تنها در برابر موج انفجار و ترکش بمب یا موشک محافظت می‌شوند ولی بخش‌هایی از مجموعه که صدمه دیدن آن‌ها موجب ازکارافتادن کل سیستم و وقفه کامل یا نسبی در انجام فعالیت می‌گردد، با مقاومت کافی اصابت بمب ساخته شوند.

ملاحظات پدافند غیرعامل در سدها

تهیه و تنظیم: حبیب حامدی مارالانی (کارشناس امریه اداره کل پدافند غیرعامل)

منابع:

۱. وب‌سایت پایداری ملی.

۲. شهردار، شهاب‌الدین؛ برمایه ور، بهنود؛ مدیریت ریسک و دفاع غیرعامل در سدسازی با تأکید بر ریسک‌های حوزه حفاری سد مخزنی هراز، نشریه علمی پژوهشی شهر ایمن، ۱۳۹۷

۳. قلی‌زاده، سعید؛ نکویی، محمدعلی؛ فخرائی، حسین، بررسی و ارزیابی تهدیدات دارایی‌های پایین‌دست سدها با رویکرد پدافند غیرعامل (مطالعه موردی: سد شیرین‌دره)، فصلنامه علمی، ترویجی پدافند غیرعامل، ۱۳۹۶

۴. محمدرضاپورطبری، محسن؛ پدافند غیرعامل در مهندسی آب، انجمن تخصصی مهندسی علوم آب،

مقدمه

با توجه به افزایش تهدیدات دشمن در جوامع مختلف، لزوم رعایت تمهیداتی در راستای حفظ پایداری و قابلیت سرویس‌دهی در شهرها به‌وضوح قابل درک می‌باشد. از جمله نخستین اهداف دشمن برای ایجاد اختلال در سطوح بزرگ مدیریتی کشور، تهدید و ایجاد آسیب در مراکز دارای اهمیت حیاتی و حساس می‌باشد. با وارد شدن آسیب به این مراکز، توان نظامی و اقتصادی کشور رو به کاهش خواهد رفت. بر اساس نظریه مراکز ثقل «پنج حلقه راهبردی واردن» برای ارتش آمریکا بعد از جنگ ویتنام، پنج حلقه راهبردی برای نابودی طرف مخاصمه معرفی شده که مهم‌ترین وظیفه در طرح‌ریزی یک جنگ، شناسایی مراکز ثقل کشور برای تهاجم است، که اگر دقیق شناسایی و مورد هدف قرار گیرد، کشور مورد تهاجم در اولین روزهای جنگ طعم شکست را خواهد چشید. ازجمله این مراکز حساس، سدها و مخازن آبی می‌باشند. ازجمله شریان‌های حیاتی هر کشور، سدها می‌باشند. سدها به‌عنوان تأمین‌کننده آب شرب،

آب کشاورزی و نیز منبعی برای تولید برق، امروزه بسیار حائز اهمیت هستند. از اهداف مهم سدسازی، بهبود و توسعه شبکه آبیاری و کشاورزی زمین‌های پایین‌دست می‌باشد. یکی دیگر از اهداف عمده سدسازی، استفاده از نیروی برق‌آبی است، استفاده از این منبع که ارزان‌ترین نوع انرژی در اغلب کشورهای دنیا است بسته به نیاز و ویژگی‌های ساختمانی، اهداف متفاوتی دارد. امروزه احداث سد با هدف تولید انرژی برق‌آبی، یک امر متداول بوده و کشورهای پیشرفته و حتی در حال رشد نیز کمال استفاده را از این پتانسیل می‌برند. با توجه به موارد سه‌گانه فوق و اهمیت فوق‌العاده سدها و هزینه هنگفتی که صرف ایجاد آن‌ها شده است باید چنان از این مراکز دفاع کرد که به اهداف سهل‌الوصولی برای دشمن تبدیل نشوند. برای دفاع تنها استفاده از تسلیحات نظامی کافی نیست بلکه دفاع دیگری نیز مدنظر است که به دفاع غیرعامل یا پدافند غیرعامل معروف می‌باشد. باید توجه داشت که ساخت سدها از منظر پدافند غیرعامل می‌تواند یک عمل بازدارنده و دفاعی نیز

باشد و حتی ممکن است نخستین هدف از ایجاد سدها، نیازهای دفاعی باشند. ازجمله این موارد می‌توان به اهداف زیر اشاره نمود:

- فرصت استفاده به‌عنوان سلاح آبی در مرزها: مکان‌یابی سدها به‌گونه‌ای باشد که از سد به‌عنوان سلاح آبی علیه کشور استفاده نگردد.

- عدم امکان مانور دشمن در مرزها: در سدهای مرزی، مکان سدهای برقابلی به صورتی می‌تواند انتخاب شود که امکان فروش برق به کشور همسایه و ایجاد وابستگی پایین‌دستی وجود داشته باشد.

- تغییرات کمتر آب‌های سطحی: از نظر پدافند غیرعامل تغییرات کمتر آب‌های سطحی، در جهت اطمینان تلقی می‌گردد. زیرا در صورت وقوع تغییرات شدید، دشمن می‌تواند هم‌زمان با این تغییرات نسبت به ضربه زدن و تخریب سد اقدام نماید.

- پیچ و خم در مسیر رودخانه: وجود پیچ و خم در مسیر رودخانه پشت سد، انفجار سد در بمباران‌های هوایی را مشکل می‌سازد و در واقع باعث عدم دسترسی بمب‌های

این است که بیش از ۴۰ درصد از این حملات که در سال ۲۰۱۱ گزارش شدند بخش آب را هدف قرار داده بودند. بسیاری از سازمان‌های آب منطقه‌ای در آمریکا از سیستم خاصی برای کنترل استفاده می‌کنند که از طریق اینترنت قابل دسترسی است. این سیستم دارای حفره‌ای است که آن را در برابر هرکدام آسیب‌پذیر می‌سازد. با توجه به نمونه موردی ذکر شده، به وضوح روشن است که حملات سایبری نیز از جمله مهم‌ترین تهدیدات سدها به شمار می‌روند.

بررسی سد و نیروگاه آبی کارون ۳

این سد در شمال شرقی استان خوزستان و در ۲۸ کیلومتری شرق شهرستان ایذه احداث شده و فاصله آن تا مصب رودخانه حدود ۶۱۰ کیلومتر است. زاگرس غربی با ویژگی سنگ‌های رسوبی لایه‌ای، لرزه‌خیزی و سنگ‌های آهکی مارنی، بستر این سد و حواشی آن می‌باشند. این سد از نوع بتنی دو قوسی نازک با ارتفاع ۲۰۵ متر از پی و ۱۸۵ متر از کف رودخانه است. طول تاج سد ۴۶۲ متر، عرض آن در بالا ۵/۵ متر و در پی، ۲۹،۵ متر است. حجم بتن‌ریزی بدنه و سرریز آن بالغ بر ۱/۳ میلیون مترمکعب می‌باشد که از این مقدار بیش از یک میلیون مترمکعب به حجم بتن‌ریزی بدنه سد اختصاص دارد. حجم کل مخزن در حداکثر تراز بهره‌برداری (۸۴۵ متر) حدود ۳۰۰۰ میلیون مترمکعب، در حداقل آن (۸۰۰ متر) حدود ۱۲۵۰ میلیون مترمکعب، مساحت دریاچه سد در حداکثر تراز بهره‌برداری حدود ۲/۴۸ کیلومترمربع، طول دریاچه در همین تراز حدود ۶۰ کیلومتر و عمر مفید آن ۲۰۰ سال تخمین زده می‌شود. تولید برق به میزان ۴۱۷۲ گیگاوات - ساعت از مهم‌ترین دلایل ساخت سد کارون ۳ می‌باشد. همان‌طور که در قبل اشاره شد ایمنی و پایداری سدها در مقابل زلزله از موارد مهم طراحی سدها می‌باشد و مهندسان معیارهای طراحی را در راستای مقابله با اثرات آن به کار می‌گیرند؛ و بر همین اساس هر سدی که خوب ساخته شود، مقاومت خوبی از خود در برابر بارهای ناشی از زلزله نشان می‌دهد. انهدام ساختار فیزیکی این سد چه تحت اثر عوامل طبیعی و چه توسط تهدیدات نظامی و خرابکارانه، موجب ایجاد امواج عظیمی از آوار آب به ارتفاع چندین متر و سیلاب مخرب خواهد شد که ممکن است تخریب کامل شهرستان ایذه و شهرهای پایین‌دست رودخانه و غرق شدن این شهرها را در آوار آب، همانند نیواورلئان آمریکا در برداشته باشد.

کشور مصر احداث گردیده، در مهر و موم‌های ۹۸ - ۱۹۹۷ پس از بهره‌برداری، انتشار گسترده ویروس RVF ویروس مربوط به دام‌ها را باعث شد که نتیجه آن شیوع بیماری‌های مشترک بین انسان و دام و تلفات انسانی در ساکنین سواحل دریاچه سد همراه با تلف شدن هزاران رأس دام بود. این بیماری قبلاً هیچ‌گاه در این ناحیه از مصر مشاهده نشده بود.

۲- سد وایانت (ایتالیا): لغزش و سقوط صخره عظیم دیواره طبیعی سد وایانت ایتالیا به درون مخزن آن در سال ۱۹۶۰ موجب تلفات انسانی گردید.

۳- آب‌بندهای نیواورلئان (آمریکا): شکستن آب‌بندهای شهر نیواورلئان، در توفان کاترینا، باعث فرورفتن هشتاد درصد از شهر به زیر آب شد و خسارت آن بیشتر از طوفان برآورد گردید.

۴- سد موصل (عراق): سد موصل در سال ۱۹۸۴ بر روی رودخانه دجله و فرات احداث گردید، بنا بر هشدار اداره مهندسی ارتش آمریکا به دولت عراق این سد به دلیل خوردگی زود هنگام خاک زیر پایه‌های آن در حال خراب شدن است که این امر باعث ایجاد یک موج ۲۰ متری آب شده و کل مناطق پایین‌دست سد، از جمله شهر موصل را با جمعیت حدود ۲ میلیون نفر به‌طور کامل تخریب می‌کند. نتایج تحقیق اداره کل بازرسی برای بازسازی عراق نشان می‌دهد که در صورت تخریب سد، شهر بغداد نیز ممکن است در معرض تهدید سیل قرار بگیرد.

۵- سد سفیدرود: این سد یکی از چهار سد بزرگ بتنی است که زلزله باعث تخریب آن در نواحی بدنه و تاج سد و... شده است. به دلیل قرارگیری ایران بر روی کمربند لرزه‌خیز آلپ - هیمالیا از منظر طبیعی و منطقه خاورمیانه از نظر جغرافیای سیاسی، در طراحی و احداث سدها باید هم‌زمان بحث‌های دفاعی - امنیتی و استفاده از دانش مهندسی زلزله نیز لحاظ شود، زیرا بیشتر سدهای ایران، در مناطق زلزله‌خیز کشور احداث گردیده و یا در دست احداث هستند. به‌طور مثال: تنها در خوزستان ۸ سد از این نوع را داریم که ۶ مورد از آن‌ها روی رود کارون احداث شده و یا در دست احداث هستند.

حملات سایبری

در سال ۲۰۱۱ و به گزارش رویترز، ۱۹۸ گزارش حمله سایبری یا تهدیدات امنیتی از سوی وزارتخانه‌های مختلف ایالات متحده گزارش شده است که این رقم نسبت به سال ۲۰۱۰ چهار برابر شده است. نکته جالب

مسیرهای مختلف، بهسازی شبکه معابر با عرض بالا، ایجاد سیل بندها، بندهای انحرافی - مناطق مسکونی: افزایش فضای سبز در اطراف ساختمان‌ها و ایجاد دیوار شنی، جلوگیری از احداث در حریم مناطق مستعد خطر، ایجاد سیل بندها، بندهای انحرافی

- نیروی انسانی و مراکز جمعیتی: پیش‌بینی مسیرهای مختلف جهت امداد رسانی، آموزش، تمرین و برگزاری مانور در خصوص تخلیه و اسکان اضطراری، جستجو و امداد و نجات، انتقال مراکز جمعیتی در معرض خطر به نقاط امن متناسب با ملاحظات در برابر تهدیدهای انسانی، ایجاد مسیرهای مختلف فرار جهت تخلیه اضطراری با در نظر گرفتن تهدیدات تروریستی و ...، تشویق و حمایت مسئولان برای مشارکت افراد در کمیته بحران و بکارگیری ظرفیت‌های تشکله‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد، دستگاه‌های اجرایی لشکری و کشوری، نصب سامانه‌های هشداردهی و اطلاع‌رسانی در مراکز جمعیتی، قرار دادن نقشه‌های مناطق آسیب‌پذیر در اختیار مردم و دستگاه‌های اجرایی لشکری و کشوری، ایجاد ساختار یا چارت مدیریت بحران و طرح اضطراری (EAP) و تشکیل گروه‌ها و کارگروه‌های مختلف

عوامل مؤثر در پدافند غیرعامل تأسیسات آبی

بررسی درجه اهمیت هر یک از تأسیسات به ترتیب اولویت، تعیین میزان وابستگی برای تأمین قطعات به کشورهای خارجی و نام کشورها (انحصاری بودن)، بررسی تراز ارتفاعی تأسیسات و تجهیزات و میزان افزایش خطر در اثر سقوط احتمالی آن‌ها، بررسی سامانه‌های اطلاعاتی و رایانه‌ای موجود و اثر آن‌ها در بهره‌برداری، بررسی سامانه‌های ارتباط مخابراتی در داخل و خارج مجموعه سد و نیروگاه، بررسی وضع حفاظت و نگهداری سامانه‌ها و تجهیزات، شناسایی سامانه‌های اعلام و اطفاء حریق و هشدار پدافندی، بررسی کلی فرآیند آبیگری و تخلیه و تهیه جدول زمانی مواقع حساس، بررسی مشترکین حساس (نیروهای نظامی، شُرب عمومی، نیروگاه‌ها و...)، بررسی و توصیف وضعیت عمومی پدافند غیرعامل در تأسیسات (مزایا و معایب)، بررسی عوامل ایجاد خطر در تأسیسات سد و نیروگاه (وجود راه‌های عمومی، مراکز تفریحی و...)، بررسی امکانات حفاظت از نیروی انسانی در تأسیسات سد (ایجاد جان‌پناه، پناهگاه و...)

نمونه بحران‌های حاصل از تخریب سدها

۱- سد آسوان (مصر): این سد که بر روی رود نیل در

مکان‌یابی صحیح اولیه، رعایت پراکندگی و آمایش دفاعی و سرزمینی، احتراز از ساخت و احداث مجتمع‌های بزرگ و حجیم، مقاوم‌سازی و ایجاد سازه‌های امن، از جمله اقدامات پیشگیرانه‌ای است که می‌بایست قبل از شروع ساخت‌وساز مراکز حیاتی و طرح‌های ملی جزء جدایی‌ناپذیر و ضوابط الزام‌آور طرح‌های یادشده قرار بگیرد.

بخشی از اقدامات پدافند غیرعامل و هوایی نظیر ایجاد پرده پوششی، اقدامات درون‌سازمانی به‌منظور آماده نمودن محیط جهت ترک فعالیت کارکنان و ساکنان واحدهای مسکونی مستقر در مجاورت سدها و استفاده از جان‌پناه و پناهگاه اندکی قبل از وقوع حملات هوایی موشکی صورت می‌گیرد و بنابراین کلیه افراد باید در حداقل زمان به نحوی از وقوع این حملات مطلع گردند. همچنین مهم‌ترین اقدام برقراری سیستم اعلام خطر در نقاط حیاتی و حساس با تشکیل یک مرکز اعلام خطر و گماردن یک نفر مسئول در هر زمان و استفاده از بلندگو، آژیر خطر و غیره صورت می‌پذیرد.

مانیتورینگ و مدیریت بحران

دو راهکار بسیار توانمند مانیتورینگ و مدیریت بحران در بسیاری از کشورهای دنیا از جمله ژاپن با موفقیت مورد استفاده قرار گرفته‌اند. این دو روش هم در زمان پیش از وقوع بحران و هم در زمان بحران، راهبردی و مؤثر می‌باشند. مانیتورینگ به معنای پایش دقیق شرایط موجود با استفاده از ابزارهای دقیق الکترونیکی و مکانیکی می‌باشد. این سیستم خصوصاً در سدها با به‌کارگیری ابزارهای دقیق نصب‌شده در محل‌های مناسب صورت می‌گیرد. مجهز نمودن نقاط مهم و حساس سدها و زمین‌های اطراف آن‌ها به این‌گونه سامانه‌های سنجش، هم در زمان کارکرد عادی این سازه‌ها و هم در زمان وقوع بحران‌ها امکان دفاع و حفاظت هر چه بیشتر و بهتر این نوع سازه‌های حیاتی را فراهم می‌آورد. مانیتورینگ همچنین قابلیت اطمینان، امکان انجام پیش‌بینی‌های لازم و سرعت تبادل اطلاعات را افزایش می‌دهد که این امر در کلیه شرایط خصوصاً در شرایط اضطراری از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد.

راهکارهای کاهش تهدیدات دارایی‌های پایین‌دست سد

- زیست‌محیطی و کشاورزی: ایجاد سیل بندها، بندهای انحرافی - تأسیسات زیربنایی: مقاوم ساختن، پیش‌بینی و ایجاد

تصویب طرح‌های توسعه عمران محلی، ناحیه‌ای و به منظور بهره‌برداری بهینه از عرصه‌های مستعد ملی، دولتی و غیر دولتی و حفاظت از عرصه‌های مذکور و جلوگیری از ساخت‌وسازهای بی‌رویه و تخریب اراضی با ارزش پیرامون شهرها و روستاها و همچنین بهره‌مندی از مواهب جذاب طبیعی، نسبت به ایجاد کانون‌های سر زنده و با نشاط در غالب باغستان‌ها برای اقامت موقت، تفرج و گذران اوقات فراغت و نیز استفاده در زمان‌های اضطراری (حوادث غیرمترقبه) ضوابط کلی مطالعات امکان‌سنجی، مکان‌یابی و احداث باغستان‌ها را در حریم و خارج از حریم شهرها را به شرح ذیل تصویب نمود:

الف - جایگاه طرح:

طرح باغستان‌ها در سلسله مراتب طرح‌های توسعه و عمران کشور طرح ویژه محسوب می‌شود و بر اساس شرح خدماتی که به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران خواهد رسید، تهیه می‌گردد.

ب - ضوابط مکان‌یابی باغستان‌ها به شرح زیر می‌باشد:

۱- وجود اراضی مستعد ملی، دولتی و غیر دولتی با قابلیت کاشت درختان مثمر و غیر مثمر باغی واقع در حریم شهرها و روستاها ترجیحاً در خارج از حریم شهرها.
۲- وجود منابع آب کافی و پایدار به تأیید شرکت سهامی آب منطقه‌ای، استان‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی در استان.

۳- وجود موقعیت مناسب از لحاظ بهره‌گیری از امکانات زیربنایی موجود از قبیل خطوط راه‌های مواصلاتی و شبکه‌های انتقال آب، برق، گاز و تلفن.

ج - مراجع بررسی و تصویب طرح باغستان‌ها:

طرح امکان‌سنجی، مکان‌یابی و آماده‌سازی باغستان‌ها پس از بررسی و تأیید در کارگروه تخصصی مسکن و شهرسازی به تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها خواهد رسید.

موانع حفظ باغات:

۱) افزایش جمعیت و نیاز به مسکن

۲) ارزش زمین در حاشیه خیابان‌ها

۳) عایدات کم حاصل از فروش میوه

۴) تعریض خیابان‌ها جهت حل ترافیک شهری

۵) فروش باغات به افراد غیر کشاورز و غیر بومی

۶) طرح قانون تفکیک و صدور سند (۷۰ و ۳۰ درصد)

۷) تفکیک اراضی کشاورزی در نتیجه قوانین مربوط به

ارث

الزامات شهرسازی و باغشهر با رویکرد پدافند غیرعامل (قسمت دوم)

تهیه و تنظیم: میررضا میرحیوی (کارشناس امریه اداره کل پدافند غیرعامل)

منابع:

۱) تبار، نصرالله؛ حکمت پناه، مسعود؛ دولتی، غلام؛ حسینی امینی، حسن، کتاب الزامات شهرسازی و باغشهر با رویکرد پدافند غیرعامل

مقدمه

در قسمت اول به نظریات رشد شهرها، ساختار منطقه و پدافند غیرعامل، انواع تهدیدات شهرها و دیدگاه پدافند غیرعامل در مقابل این تهدیدات پرداخته شد. در این قسمت به معرفی و مشکلات باغ شهرها و مباحث پدافند غیرعامل پیرامون آن پرداخته می‌شود.

معرفی طرح باغشهر

طرح باغشهر عنوان طرحی است برای جلوگیری از تغییر کاربری باغات که در طرح جامع برخی از شهرها لحاظ و پذیرفته شده است. در داخل شهرها متولیان این طرح شهرداری‌ها می‌باشند و در خارج از محدوده قانونی شهرها تولید آن با سازمان مسکن و شهرسازی استان مربوطه می‌باشد. قبلاً هم طرحی با عنوان تراکم ویژه باغات در محدوده قانونی با هدف حفظ باغات و اراضی سبز در شهرداری اجرا می‌شد که طی آن اقدام به دادن مجوز برای ساخت واحدهای مسکونی در باغات شده،

اما به دلیل مواجهه با مشکلاتی ازجمله تأمین امنیت برای ساکنین و عدم توانایی در فراهم نمودن خدمات شهری کافی و همچنین مقرون به‌صرفه نبودن آن برای شهرداری، این طرح لغو شده و اکنون طرح « باغشهر » جایگزین طرح سابق می‌باشد. ازجمله اهداف این طرح در مدیریت و برنامه‌ریزی شهری شامل:

- ۱) ایجاد سکونتگاه‌های موقتی یا دائم در باغ‌های خصوصی و جلوگیری از فرسوده شدن باغات و احیاء آن‌ها.
- ۲) مقرون به‌صرفه شدن نگهداری از باغات و اراضی سبز و جلوگیری از قطعه قطعه شدن این اراضی در نتیجه قوانین مربوط به ارث.
- ۳) بالا رفتن سطح تولید محصولات و کسب درآمد برای مالکین.
- ۴) جلوگیری از مبدل شدن باغات به فضاهای امن برای

افراد سودجو و بزه‌کاران.

بنا به گفته تهیه‌کنندگان این طرح در واقع احداث و گسترش باغشهر طی فرآیندی صورت می‌گیرد که به موجب آن به مالکین باغات و اراضی سبز پیرامون شهرها اجازه داده می‌شود تا با توجه به اهداف طرح، بخشی از زمین خود را به ساخت مسکن اختصاص دهند. از جمله طرح‌های دیگری که در ایران برای جلوگیری از تخریب اراضی طبیعی، فضاهاى سبز و باغات مورد تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران قرار گرفته است؛ طرح احداث باغستان‌ها در کشور است. طرح احداث باغستان‌ها در کشور با هدف حفظ محیط زیست و جلوگیری از تغییر کاربری اراضی طبیعی تصویب شده است.

ضوابط کلی مطالعات امکان‌سنجی، مکان‌یابی و احداث باغستان‌های کشور:

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران نحوه بررسی و

۸) پیری و ناتوانی برخی مالکین از ادامه نگهداری باغات و فروش آن‌ها

۹) سودجویی برخی زمین‌خواران برای کسب درآمدهای بیشتر

در خصوص مورد یک مربوط به افزایش جمعیت و نیاز به مسکن می‌توان به این نکته اشاره نمود که مسکن یکی از اساسی‌ترین نیازهای هر فرد جوانی است که پا به عرصه زندگی جدید گذاشته و هیچ‌گونه گریزی از آن نمی‌تواند داشته باشد. نیازهای مسکن در گذشته با مستقر شدن خانواده جدید در داخل یک واحد مسکونی بزرگ تا حدودی مرتفع شده و مسئله را مانند زمان حال برای جوانان دشوار نکرده بود. با تغییر نظام سکونتگاهی در خانوار دسته جمعی به تک خانواری نیاز به واحدهای مسکونی جدید در سطح بسیار بالایی احساس گردید و اگر از تعداد افراد جمعیت مهاجر نیز صرف‌نظر نماییم که قسمت اعظم جمعیت نیازمند مسکن را تشکیل می‌دهند، کمبود مسکن را در سطح بسیار بالایی احساس می‌نماییم. اولین موضوعی که برای خانوارهای جدید وجود دارد زمین یا ملک کشاورزی پدری می‌باشد و عدم درآمد کافی که پس از حل مشکل تفکیک آن مقدار قابل توجهی از مشکلات کاسته می‌گردد و این مسئله خود دلیلی برای تخریب اراضی کشاورزی و تبدیل آن به واحدهای کوچک مسکونی در کنار ساختمان‌های نسبتاً قدیمی شهر و یا در جوار خیابان‌های اصلی جدید شهر می‌باشد.

از موارد دیگر قابل بحث، ارزش زمین در حاشیه خیابان‌ها و تعریض خیابان‌ها می‌باشد. یکی از مواردی که باعث تخریب عظیم منابع حیاتی و فضاهای سبز گردیده و در جهت تخریب زمین‌های کشاورزی و تفکیک آن به واحدهای کوچک مسکونی یا تغییر کاربری مؤثر شده است، ارزش زمین در حاشیه خیابان‌های اصلی می‌باشد. دیر زمانی نیست که یکی از مباحث عمده مسئولین شهر احداث خیابان یا مورد دیگر آن تعریض خیابان جهت حل ترافیک شهری عنوان شده و می‌شود. در این میان احداث خیابان‌ها یکی از عوامل اصلی با ارزش شدن املاک حاشیه‌ای بوده و بهای آن را تا چندین برابر افزایش داده و کشاورزان در مقایسه با عایدات سالانه زمین و فروش آن بیشتر فروش زمین‌ها را مد نظر داشته و اولین قدم در این جهت را در عدم آبیاری زمین‌های خود معطوف می‌دارند که خود عملاً به خشکانیدن آن منتهی می‌شود که یکی از عوامل تخریب و دگرگونی در

اراضی کشاورزی و باغات گردیده است. مورد بعدی که منجر به تخریب فضای سبز باغات گردیده عایدات کم حاصل از فروش میوه را می‌توان عنوان نمود. عایدات کم حاصل از فروش میوه یکی از دلایل اصلی تغییر کاربری اراضی در سطح کشور گردیده است همین مسئله در طول کمتر از سه دهه باعث شده انواع و اقسام محصولات در اراضی فوق از بین روند و به علت ازدیاد محصولات و عدم تقاضای کافی و نبود بازار فروش مناسب منجر به قطع آن و در نتیجه تغییر کشت مجدد و نهایتاً تغییر کاربری جهت امور ساختمانی گردیده است.

از موارد دیگر، گریز کشاورزان از فعالیت کشاورزی به انحاء مختلف نظیر عدم صرفه اقتصادی، خستگی، پیری و ... اقدام به فروش زمین خود به افراد غیر کشاورزی که نسبت بهای زیادی را جهت خرید باغ نه به جهت استفاده از محصولات آن بلکه جهت گذراندن اوقات فراغت و تعطیلات خود به کشاورزان پرداخت می‌نمایند و از آن جایی که بیشترین خریداران خارج از شهرستان و مخصوصاً مرکز استان می‌باشند و هدف خرید باغ را تفریح یک روز در هفته خود می‌دانند اطلاعاتی از مشکلات مربوط به آن را نداشته و از رسیدگی به آن از هر نظر مانند آبیاری به‌موقع، سم‌پاشی و دفع آفات نباتی، شخم و ... کوتاهی نموده و بعد از گذشت کمتر از یک دهه تبدیل به مخروبه‌ای که نام دیگری برای آن نمی‌توان گذاشت، می‌شود.

پدافند غیرعامل و باغشهر

با اجرای طرح باغشهر اصول پدافند غیرعامل نیز اجرایی خواهد شد از قبیل استتار، اختفا، فریب، پوشش، پراکنده سازی، کوچک‌سازی و ...؛ زیرا باغات به‌عنوان پوشش طبیعی به شهر کارکرد دفاع نیز خواهند داد و توسعه پایدار نیز اجرایی خواهد شد و دفاع شهری، آمایش دفاعی شهر، آمایش دفاعی سرزمین و آمایش سرزمین لحاظ خواهد شد. لذا برای جمع بندی کلی از تهدیدات در شهرها می‌توان موارد زیر را بیان داشت:

- در جنگ‌های اخیر هدف اصلی تضعیف و انهدام قدرت دولت در اداره مردم می‌باشد.

- قدرت اداره جامعه در زیرساخت‌هایی از شهر مربوط می‌گردد که مستقیماً بر زندگی و با تسهیل زندگی کمک می‌نماید.

- زیرساخت‌های آب، نان و غذا، امنیت، بهداشت و درمان و ارتباطات و پناهگاه‌ها و انرژی که نیازهای حیاتی و ضروری مردم می‌باشد، به‌عنوان اهداف نظامی دشمن

محسوب می‌گردد.

- افکار عمومی، قدرت و نمایش کشتار غیرنظامیان می‌تواند به‌عنوان یک عنصر مهم بازدارنده ایفاء نقش نماید.

- قدرت و ظرفیت آمادگی و برنامه مدیریت شهری در اداره شهر در شرایط بحرانی تهدیدات از اهمیت بسیار بالایی برخوردار می‌باشد.

- عدم مداخله مستقیم نیروهای نظامی در شهرها یکی از راهبردهای جدی دشمنان محسوب می‌شود و صرفاً برای دخالت‌های نظامی محدود نیاز به واحدهای نیروی مخصوص با آمادگی و آموزش‌های خاص قابل اجرا خواهد بود.

- تصویر عمومی جنگ در شهرها با راهبرد «جنگ تمیز» مبتنی است بر:

• اهداف انتخاب شده و مشخص

• دقت بالا در اصابت به هدف

• پرهیز از وارد شدن تلفات عمده به غیرنظامیان

• استفاده قوی از ابزار عملیات روانی برای تأثیرگذاری

بر روی مردم

• تولید نارضایتی در مردم با انهدام اهداف مرتبط با مردم

• هدایت نارضایتی‌ها به سمت شورش و درگیر شدن با دولت

• درگیر کردن مردم تحریک شده با دولت و انجام عملیات مکمل نظامی

امنیت شهر و توسعه پایدار

توسعه پایدار موکول به محیط ایمن و پایدار است. ایمنی در برابر سوانح طبیعی و غیرطبیعی و هرگونه خطری که جان انسان را تهدید می‌کند، از الزامات برنامه‌ریزی فضایی و مکانی است. در دستور کار ۲۱ سند ریو (ریودوژانیرو - ژوئن ۱۹۹۲) فصل هفتم آن با عنوان محله‌های اسکان و در بند «و» آن تحت عنوان توسعه برنامه‌ریزی و مدیریت اسکان بشر در نواحی مستعد فاجعه سه حوزه فعالیت مشخص پیش‌بینی شده است که عبارتند از:

- ایجاد فرهنگ ایمنی و فرهنگ‌سازی مداوم

- برنامه‌ریزی پیش از بروز فاجعه برای کاهش تلفات و خسارات

- آغاز بازسازی پس از فاجعه و برنامه‌ریزی جهت باز

توانی

ویژگی‌های شهر امن و پایدار در برابر تهدیدات

با توجه به اهداف دفاع غیرعامل و تهدیدات، شهر امن و پایدار می‌بایستی دارای چنین ویژگی‌هایی باشد:

• امن، پایدار و مقاوم در برابر تهدیدات دشمن

• دارای زیرساخت‌های مطمئن و امن شهری و چند منظوره در برابر تهاجم دشمن و دارای کارکردهای متوازن و توزیع شده در گستره شهر

• دارای تعامل مناسب با خارج از شهر برای امکان جابجایی جمعیت

• دارای قابلیت مدیریت مطلوب بحران ناشی از جنگ در شهرها

• دارای نظام مدیریت شهری توسعه یافته، نهادینه شده و امن

• دارای حداقل آسیب‌پذیری در مراکز حیاتی، حساس و مهم شهری

• دارای فضاهای امن عمومی کافی برای شهروندان در برابر تهدیدات نوین

• دارای فضای امن مدیریت بحران در کلیه حوزه‌ها و دستگاه‌ها.

الزامات پدافند غیرعامل در حوزه مدیریت شهری

از وظایف خطیر مدیران شهری امکان اداره شهر در وضعیت فوق‌العاده اضطراری جنگ می‌باشد به‌گونه‌ای که بایستی تلاش نمایند با آمادگی لازم در جهت کاهش خسارات جانی و مالی به مقابله سریع و بهبود اوضاع تا سطح وضعیت عادی اقدام نمایند. بدیهی است به منظور این آمادگی لازم است قبل از وقوع، کلیه تدابیر و اقدامات و پیش‌بینی‌های لازم صورت پذیرفته باشد تا در زمان وقوع، قابلیت بهره‌برداری و مدیریت مطلوب شهری میسر گردد؛ که اهم آن شامل موارد زیر می‌باشد:

- فراهم‌سازی زیرساخت‌های شهری جهت تأمین خدمات مورد نیاز شهروندان

- آمادگی مدیران شهری جهت مدیریت خدمات‌رسانی بی‌وقفه به شهروندان

- تبیین شرح وظایف کلیه بخش‌ها جهت خدمات‌رسانی در شرایط بحرانی و انجام آموزش‌های لازم

- امکان بهره‌مندی از ذخایر و منابع اضطراری پیش‌بینی شده

- تأمین و تسهیل خدمات ضروری شهری و شهروندان

- انجام مانورهای دوره‌ای به منظور تمرین و کسب آمادگی لازم

آسیب پذیری

آسیب پذیری در وب سرور apache

آسیب پذیری CVE-۲۰۲۲-۲۳۹۴۳ در وب سرور آپاچی:

آسیب پذیری بحرانی (۹,۸ از ۱۰) در نسخه های ۲,۴,۰ تا ۲,۴,۵۲ در ماژول *mod_sed* وب سرور *apache* وجود دارد که به مهاجم این امکان را می دهد تا حافظه *heap* را با داده های دلخواه بازنویسی نماید.

آسیب پذیری CVE-۲۰۲۲-۲۲۷۲۱ در وب سرور آپاچی:

یک آسیب پذیری بحرانی (۹,۸ از ۱۰) در نسخه های قبل از ۲,۴,۵۲ وب سرور آپاچی وجود دارد. اگر پارامتر *LimitXMLRequestBody* که بصورت پیش فرض با مقدار ۱ مگابایت مقداردهی شده است، با مقداری بزرگتر از ۳۵۰ مگابایت مقداردهی شود (در سیستم های ۳۲ بیتی) یک سرریز رخ می دهد.

آسیب پذیری CVE-۲۰۲۲-۲۲۷۲۰ در وب سرور آپاچی

در نسخه های ماقبل ۲,۴,۵۲ وب سرور *apache* چنانچه نیاز به فیلتر بدنه درخواست باشد و اگر این فیلتر با خطا مواجه گردد، در این صورت وب سرور *apache*

موفق به بستن کانکشن های ورودی نخواهد بود. این امر به مهاجم امکان حمله *HTTP Request Smuggling* را فراهم می سازد.

آسیب پذیری CVE-۲۰۲۲-۲۲۷۱۹ در وب سرور آپاچی

یک آسیب پذیری با شدت بالا (۷,۵ از ۱۰) در نسخه ۲,۴,۵۲ و نسخه های قبلی وب سرور آپاچی وجود دارد که مهاجم از طریق ارسال یک درخواستی که قسمت بدنه آن دستکاری شده است، امکان خواندن مقادیر موجود در آدرس های تصادفی از حافظه را بدست می آورد که در نهایت منجر به *crash* شدن وب سرور آپاچی می شود. جهت رفع این مجموعه آسیب پذیری که در نسخه های ۲,۴,۵۲ و ماقبل وب سرور آپاچی وجود دارد، لازم است در سرورهایی که از این وب سرور استفاده شده است، آپاچی به آخرین نسخه جاری و *stable* که ۲,۴,۵۳ است و در برابر هر چهار مورد آسیب پذیری مقاوم هست، ارتقاء یابد.

آسیب پذیری در سیستم مدیریت محتوا Contao و Drupal

آسیب پذیری CVE-۲۰۲۲-۲۶۲۶۵ در سیستم مدیریت محتوای *Contao*

نسخه ۱,۵,۰ ماژول *Managed Edition* در سیستم مدیریت محتوای *Contao* یک آسیب پذیری بحرانی (۹,۸) دارد که در صورت بهره برداری مهاجم از این آسیب پذیری از طریق ارسال ورودی مشخص به مؤلفه پارامتری *php_cli\$* باعث اجرای کد از راه دور (RCE) می گردد. اگر پارامتر ارسال شده توسط *php_cli\$* حاوی دستورات سیستمی باشد، کد مربوطه اجرا می شود.

آسیب پذیری CVE-۲۰۲۲-۲۴۷۲۹ در سیستم مدیریت محتوای *Drupal*

کتابخانه *CKEditor* یک ویرایشگر از نوع *WYSIWYG* است که در هسته اصلی سیستم مدیریت محتوای دروپال بکارگرفته می شود. افزونه «*dialog*» موجود در این کتابخانه از نسخه ۴,۰,۰ تا ۴,۱۷,۰ آسیب پذیری با شدت بالا (۷,۵ از ۱۰) دارد. اگر سیستم مدیریت محتوای *Drupal*

از نسخه ۸,۰,۰ تا ۹,۲,۱۱ و از نسخه ۹,۳,۰ تا ۹,۳,۳ به نحوی کانفیگ و پیکربندی شده باشد که برای ویرایش و ویراینگ از این کتابخانه استفاده نماید، در اینصورت آسیب پذیر خواهد بود.

در این آسیب پذیری، مهاجم حتی بدون دسترسی به خود ویرایشگر *CKEditor* می تواند محتوا را ایجاد یا ویرایش کند، در سناریوهای مختلف بهره برداری از این آسیب پذیری ممکن است مهاجم از طریق بهره برداری از آسیب پذیری XSS، کاربرانی که به ویرایشگر *CKEditor* دسترسی مستقیم دارند (از جمله مدیران سایت) را نیز مورد هدف قرار دهد.

برای رفع این آسیب پذیری لازم است که کتابخانه *CKEditor* به نسخه ۴,۱۸,۰ آپدیت گردد و خود سیستم مدیریت محتوای دروپال در نسخه های ۸,۰,۰ تا ۹,۲,۱۱ به نسخه ۹,۲,۱۵ و نسخه های ۹,۳,۰ تا ۹,۳,۳ به نسخه ۹,۳,۸ ارتقاء یابد.

مهمترین به روزرسانی های ماه جاری شرکت های تولید کننده سخت افزار و نرم افزار

این آسیب پذیری با شناسه CVE-۲۰۲۲-۲۲۹۶۳ و شدت ۹,۸ مربوط به اجرای کد از راه دور در *Spring Cloud Function* با *Spring Expression* مخرب است. در نسخه های ۳,۱,۶ ، ۳,۲,۲ و نسخه های پشتیبانی نشده قدیمی تر *Spring Cloud Function*، هنگام استفاده از عملکرد مسیریابی، برای یک کاربر این امکان فراهم است تا یک *SpEL* ساختگی خاص را به عنوان یک عبارت مسیریابی ارائه کند که ممکن است منجر به اجرای کد از راه دور و دسترسی به منابع محلی شود.

Spring Cloud Function

آسیب پذیری مذکور، نسخه های ۳,۱,۶ ، ۳,۲,۲ و نسخه های پشتیبانی نشده قدیمی تر *Spring Cloud Function Framework* را تحت تأثیر قرار می دهد.

سیسکو تأیید کرده است که محصولات *Cisco (APIC)* و *Application Policy Infrastructure Controller* تحت تأثیر این آسیب پذیری قرار نمی گیرند.

به کاربران توصیه می شود نرم افزار خود را به آخرین نسخه بروز و وصله شده ارتقاء دهند.

شرکت **مایکروسافت**، بیش از ۹۰ آسیب پذیری در *Windows* و دیگر محصولات مختلف شرکت مایکروسافت را ترمیم کرد. درجه اهمیت ۹ مورد از آسیب پذیری های ترمیم شده ماه ژانویه «حیاتی» و دیگر موارد «مهم» اعلام شده است. شرکت مایکروسافت، مجموعه اصلاحیه های امنیتی ماهانه خود را برای ماه میلادی ژانویه منتشر کرد. این مجموعه اصلاحیه ها، انواع مختلفی از آسیب پذیری ها را به شرح زیر در محصولات مختلف مایکروسافت ترمیم می کنند:

«ترفع امتیازی» (*Elevation of Privilege*)

«اجرای کد از راه دور» (*Remote Code Execution*)

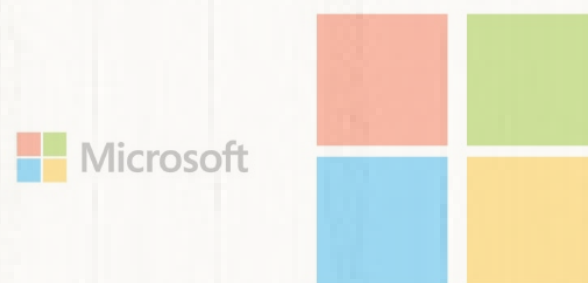
«افشای اطلاعات» (*Information Disclosure*)

«جعل» (*Spoofing*)

«منع سرویس» (*Denial of Service* - به اختصار *DoS*)

«عبور از سد امکانات امنیتی» (*Security Feature Bypass*)

۶ مورد از آسیب پذیری های ترمیم شده این ماه، از نوع «روز-صفر» (شناسه های CVE-۲۰۲۱-۲۲۹۴۷، CVE-۲۰۲۱-۳۶۹۷۶، CVE-۲۰۲۱، CVE-۲۰۲۲-۲۱۹۱۹، CVE-۲۰۲۲-۲۱۸۳۶، CVE-۲۰۲۲-۲۱۸۳۹ و CVE-۲۰۲۲-۲۱۸۷۴) هستند، اگر چه موردی در خصوص اکسپلویت آن ها گزارش نشده است.

در ۲۹ مارس ۲۰۲۲، آسیب پذیری بحرانی در **Spring Cloud Function Framework** که بر نسخه های ۳,۱,۶ و ۳,۲,۲ و نسخه های پشتیبانی نشده قدیمی تر تأثیر می گذارد افشا شد. در تاریخ های ۱ و ۴ آوریل نسخه های به روزرسانی شده این فریمورک منتشر و در دسترس کاربران قرار گرفته است.

معرفی کتاب حوزه پدافند سایبری

امنیت در فضای سایبر از مهم‌ترین و بزرگ‌ترین الزامات این تحول بزرگ می‌باشد. داشتن امنیت مطلق، چه در فضای مجازی و چه در دنیای واقعی امری نشدنی است، ولی به دست آوردن سطحی از امنیت متناسب با نیازها و سرمایه‌گذاری‌های که انجام شده باشد به حد نیاز و تا حدودی همیشه امکان‌پذیر است.

یکی از استانداردهای مهم در زمینه امنیت نرم افزارهای تحت وب، سازمان امنیت پروژه‌های برنامه کاربردی است. این سازمان، پروژه‌های غیردولتی است که در آن معیارهایی تشریح شده است که کارشناس برنامه‌نویس تحت وب بایستی

برای امن‌تر شدن نرم‌افزار خود به کار ببرند. این سازمان نوعی متدولوژی است؛ یعنی راهکار را به ما نشان می‌دهد. این متدولوژی منحصر به شرکت یا فرد یا سازمان خاصی نبوده و نیست و یک پروژه کاملاً متن باز است که هر کسی در هر جای دنیا می‌تواند به آن بپیوندد و در آن شرکت کند.

بسیاری از معادلات گذشته به طور کامل تغییر کرده و عملاً زندگی فردی و اجتماعی بشر دگرگون شده است. به باور بسیاری ورود انسان‌ها به فضای مجازی، دوره جدیدی از تمدن بشریت را رقم زده و انقلاب عصر اطلاعات و فناوری، اندیشه، تولید، مصرف و... را متحول ساخته است. به وجود آمدن مفاهیم نوین امنیت مجازی یا

طرح‌های کسر خدمت سربازی

به اطلاع می‌رساند که سازمان پدافند غیرعامل کشور (مرکز مطالعات پدافند غیرعامل کشور و مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی کشور) برای دانش‌آموختگان و فارغ‌التحصیلان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری طرح‌هایی برای کسر خدمت سربازی و نخبگی (جایگزین خدمت سربازی) در نظر گرفته است. علاقمندان می‌توانند علاوه بر مراجعه به وبسایت‌های مربوطه با مراجعه به اداره کل پدافند غیرعامل استانداری آذربایجان شرقی از روند ثبت‌نام مطلع شوند.

وب سایت مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی کشور:

<http://www.mafpa.ir>

وب سایت مرکز مطالعات پدافند غیرعامل کشور:

<http://www.pdrc.ir>

سایت‌های مرتبط با پدافند غیرعامل

وب سایت پایداری ملی

<http://www.paydarymelli.ir>

مرکز مطالعات پدافند غیرعامل

<http://www.pdrc.ir>

استانداری آذربایجان شرقی - پدافند غیرعامل

<http://www.ostan-as.gov.ir/Page/۴۲/>

پلیس فتا

<http://www.cyberpolice.ir>

مرکز مطالعات فنی و مهندسی پایداری ملی

<http://www.mafpa.ir>